

Drodzy Czytelnicy,

pod stwierdzeniem, że edukacja filozoficzna jest ważną częścią kształcenia humanistycznego, podpisałby się zapewne każdy nauczyciel. Niestety, oczywista poniekąd teza wciąż tkwi między dydaktyką „życzeniową” i „praktykowaną”, teoretycy ponawiają kluczowe pytanie: dlaczego *Sporna jest [...] sama obecność filozofii w kształceniu czy to szkolnym, czy to akademickim* (Ostrowski, 2011), a badacze kontekstów, analizując np. pragmatyzm celów scholaryzacji w Europie, dychotomizują relacje szkoła – rzeczywistość pozaszkolna. Zdaniem wielu „totalizujące trendy” (Woźniczka, 2012, s. 407), których źródłem są prawa rynku (przeciwstawne szkole), deformują *cele, motywacje, metody i standardy doskonałości* (Potulicka, 2011, s. 45). Oddalają edukację od istoty filozofii oraz właściwych tylko dla niej celów, jak: bezinteresowna refleksja wokół wiedzy i jej poszukiwania jako poszukiwania prawdy czy daleka od pospolicie rozumianej praktyczności zaduma na człowiekiem i jego dziełami.

Przekazując w ręce polonistów niniejszy półrocznik, którego tematem wiodącym jest edukacja filozoficzna, pragniemy na tle nowych uwarunkowań ożywić dyskusję wokół roli filozofii w kształceniu ludzi mądrych i myślących. Zdolnych – jak wymagają twórcy Ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, głównego źródła podstawy programowej – do *przyjmowania odpowiedzialności związanej z uczestnictwem w różnych wspólnotach i funkcjonowaniem w różnych rolach społecznych, autonomicznego działania i współdziałania w zorganizowanych warunkach, oceniania działań swoich i osób, którymi kieruje; przyjmowania odpowiedzialności za skutki działań własnych oraz tych osób* (Chłoń-Domińczak, Szymczak i in., s. 7). Ale i świadomych, że język, zarówno w życiu prywatnym, jak i w przestrzeni społecznej, jest najważniejszym narzędziem konceptualizacji wartości – status quo każdego homo sapiens.

Ewa Nowel

Bibliografia

Chłoń-Domińczak A., Szymczak A., Ziewiec-Skokowska G., Sławiński S. (red.), *Polska Rama Kwalifikacji. Poradnik*, http://www.kwalifikacje.gov.pl/images/Publikacje/PRK_PU-2018_B_www.pdf (dostęp: 2.04.2019).

Ostrowski W. (2011), *O kształceniu filozoficznym oraz dydaktyce filozofii*, <http://www.nauczaniefilozofii.uni.wroc.pl/index.php/uwagi-o-ksztalceniu-filozoficznym-oraz-dydaktyce-filozofii-doc-dr-wojciech-ostrowski> (dostęp: 12.04.2019).

Potulicka E. (2011), *Neoliberalizm a aksjologiczny wymiar edukacji*, w: A. Karpińska, K. Borawska-Kalbarczyk (red.), *Horyzonty rozwoju edukacji w dialogu i perspektywie*, Warszawa: Diffin.

Woźniczka M. (2012), *Ocena jakości kształcenia w dydaktyce filozofii*, „Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria” nr 3.